

Pridplata na ciltu god 3 for., na pol god 1 for. 50 nov. na četvert. 75 nov.
Za Serbiu 30, 15, 7 1/2 groša. Izlazi svake Nedjelje jedamput.

Pisma svakoverstna predmeta molimo na uredništvo uputi.
Neprijatelji neprimamo.

God. II. U Kalači

U Četvrtak 30. Studena 1871.

Broj 48.

Čatadski nimački „Tag“ (Skupština) 12. Studena održana.

„Pest. Lojd.“ Nr. 266. Sastale se četrnaest komuna obćinah i odredile prvo : da će njihovom domo-rodcu po svoj nimačkoj slavljenu pjesniku, „Lenau, u Čatadu Spomenik uzdići. Drugo da će za došastje Var-medjaše, i komunalske staresine birati uvijek muževe, samo ako ih našli budu svoje krvi i svojeg jezika, pa da se ovo i ono po redu izvede sastavljaće u svakoj obćini komite, (sborove) koji će u ovom duhu i pravcu puk pripravljat. I na svršitku zaslipili su magjarom oči triputnim uzklikom „Éljen“. Mi koji stojimo na temelju ravnopravnosti zakonite, neimamo što da na ovo biližimo. Po nas je to sve dobro, i liepo, ta zato smo se nepristano borili, da se podili svakom narodu ono pravo : što se njega tiče u crkvi, škuli, i obćinskoj kući, bila ona seonska, varoška, ili varmedjska. Uvijek smo iztak-nivali načelo da Svećenik, učitelj, ravnatelj, i sudia go-vori jezikom puka, a ne da se puk siluje njihovim jezi-kom govoriti — to smo načelo uzdržavali sveg života bio razgovor o magjaru ili nimcu, al žali bože nismo uvijek odziva našli, kada je bio razgovor o bunjevci ili šoku.

Ovim povodom od strane našeg Lista jedino ima-mo da biližimo naše začudjenje : što se digne u mah graja i lelek, kad bunjevac zaište, da i njega u rodje-noj škuli iz svojih knjigah u svojem jeziku bunjevač-

kom i šokačkom uče? A kad švabi ovako što požele o čem bunjevci i šokeci još ni sanjali nisu, buduće da imamo više komuna gdje imadu magjara ili nimca za popa za učitelja, da pače i kneza ko ga su sami izabrali. Zašto rekoh onda zanuknu sve novine magjar-ske? Ovo skromno pitanje valjda nije bunenje?

No mi se ne staramo za nimce, dužni smo bili ovo samo obilježiti, da se u tom kao u zrcalu ogleda ono magjarsko novinarstvo koje se baca blatom i kamenom na slaviane kada se mirno sastaju da o svojoj prosvieti skromno vićaju. Mi nećemo da nastupimo onu stazu : koju je nikidan „Zvonimir“ označio, on najbolje znade: da je naše neprodrmano načelo : uvijek jedino uz stvar poso obstajati, i nikad se s osobom, mah čiom zabavljat. Naša je plemenita zadaća, rod iz drimeža uzbuditi, ne da omrzne na koju osobu, ne da pohuli koju drugu na-rodnost, već da obljudi srcem, i dušom obgrli svoju, da nebude bunjevac tuđin u svojoj obćini, u svojoj crkvi i škuli, već da mu ravnatelj sudia, pop, učitelj — bunje-vačkim jezikom govori, uči, tumači, ravna, sudi, bio on mah kojeg roda, jerbo to njemu dozvoljava zakonito u Dieti snovano, pisano i štampano pravo. To od bunjevca i šokeca želi svoje prirodno uzdržanje, to od njega želi svoj materialni napridak i duševni spas; onaj dakle ko bi u ovom pričio bunjevca ili šokeca bio bi mu zlotvor, a ko ga u tom nepomaže taj mu nije prijatelj, premda mu ne priatelji : da se njegovo srce oplemeni sjajnim kripostima, ne podpomaže : da se njegova pamet uba-visti svima onima naucima, s koji ma se teče umitnost i

vištoća za uzdržanje telesna boljka i nabavljaju se osiće-
nja čudoredna za osiguravanje spasa duše.

Mi nismo na ulicah kupili glasove, već smo u sve-
čanoj skupštini svećeničkoj žalostivim srcem razumili
prvo : da se u Subatici — toj bunjevačkoj varoši, u naj-
nižima dakle i u prvima školama, svakojaki nauci jedino
u magjarskom jeziku pridaju. Mi dakle nećemo ljagu ba-
cat ni na ovu ni na onu osobu, već ćemo čekati : da će se
jedan prost bunjevac osvistiti iz među mnogi onih, koji
side u obćinarskom tanaču kao poslanici svojeg roda, pak
će u toj plemenitoj skupštini ustati i ovako prosto reći :
Gospodo! nas je ovde u ovoj Varoši do 30—40 hiljada
stanovnikah, i to od Starinah, koji imamo svoju dicu, i
ovu želimo odhraniti naučiti. Naše škole kakve su bile da
bile, al su za bunjevce bunjevačke a za magjare magjar-
ske bile : do čim sad i u naše bunjevačke škole ponamišt-
jani su učitelji koji našu bunjevačku dicu — dicu koja
ni riči magjarski nerazume, uče magjarski na ono što
triba Bogu i čoviku. Ta po svem svitu se samo o tom go-
vori : da valja puk učiti, i to učiti u svojem jeziku, pitam
ja dakle : zašto da se bunjevačko Subatičko dite ne uči u
svojem jeziku? mi će mo se radovat ako će se naša dich
učiti i na magjarski jezik, al se do zemlje poniženi osiće-
mo, kada se naš rodjeni jezik sa svim zanemari — ko
ono sirotče, koje ni oca ni matere neima jerbo onda
moramo misliti : da kad se drugi narodi prosvietljivaju
nas hoće u neznanosti da ostave, a poklem mi to nećemo,
premda na pouku imamo pravo nama prirodno, imamo
pravo po našoj Dieti ujamčeno : da se u svojim jeziku
upravljamo i poučavamo. zato želimo : da se u naše škole
po namištjaju učitelji koji naš jezik temeljno i pravilno
govore, i našu dicu iz naših knjigah uče. No ako taj pro-
sti bunjevac tako bude govorio u toj plemenitoj skup-
štini, svi moraju uz njeg pristati — i želju njegovu od-
obravati pošto je to prirodna i zakonita želja, ako bi se
pak to s godilo što nije slobodno virovati, da bi se toga
prostog bunjevca želja odbila : svakoj živoj duši su ot-
vorena ministarska vrata, ako se g. ministaru bogoštovja
ova tužba podastre sigurni jesmo : da će Taj one nared-
be kao nezakonite proglasiti i u starež od kud su povad-
jene zabaciti.

Drugo smo u onoj svečanoj skupštini razumili : da
u bunjevački i šokački školah neima knjigah, iz koji bi
se dica poučavali. Naredba je učinjena da se one magjar-
ske privedu, i po društvu sv. Stipana izdadu, o njenoj
shodnosti ili škodljivosti — nije se za sad razgovorati nas
jedino to uznemiriva : kako se moglo to vrime izčekati,
da se škole otvore i neima knjige koja bi se ditetu i uči-
telju u ruke dala. Dalije to zakoniti i razboriti izgovor
što ih sv. Stipana Društvo nije izstampalo? A kakosmo
razumili proćiće ako ne više ono cila godina dok ih iz-
štampa, i time će jedan naraštaj sa svim iz škole izrasti,
a ostali svi drugi priko jedne cile godine plandovati.

U svakoj obćini ima jedna škulska stolica, u toj
side svećenik, učitelj, i odabrani iz komune starešine.
Pitamo čija bi to briga bila da se potrebnne knjige nabave
ako ne škulske stolice? a drugo dali se jedna škulska
stolica našla, koja je svoju višlju ravnateljsku vlast zapi-
tala? po našem znanju ni jedna. Da nije g. bački podjaš-
prišt zapito, to ni danas nebi znali — odkuda da ih na-
bave, nebi znali, jel nećeju da znadu. Ta u ovom Listu
opetovano je tumačeno i razlagano : da je u Zagrebu —
osim učeni društvah drugi — za opravu knjiga nanizani,
jedno društvo pod imenom sv. Jerolima jedino zato sas-

tavljeno : da za pouku pučku knjige izdaje, plaća je
valjada na svem svitu najmanja, jerbo ako tko želi u naj-
niži red stupiti, jedanput na uvik, i to ako hoće na rate
pet forinti položi, i svake godine dobie po jedan primer
od onih knjigah, koje ovo društvo izdaje. Pitam dali je
tkoji od dotičnih udah škulske stolice postao članom
toga koristna i jeftina Društva? dali je u svojem djelo-
krugu pojedinim i u puku odličnima preporučivao ovo
društvo. Uz koje jamčimo srcem i dušom : da u nje-
govi spisih neima drugo, već samo što je za čovi-
ka u obziru spasa duše i tila koristno : no dali je samo
jedan sebi uzeo truda te knjige prigledat? Ako nije tako
molim izpravite me — da veseo popravim moje nepr-
vedno mnjenje. Ja mislim da nefalim ako tvrdim : da za
nas bunjevce i šokce nikad neće izdavati knjige društvo
sv. Stipana, poklemje ovom dostatna zadaća, magjarski
puk namirivat, prošlo je već barem 25 godinah kako to
društvo sastoji al još ni jednu bunjevačku knjigu nije
izdalo van dvi tri knjižice privedene pak i to je iz-
prazna nada, koja scieni : da će mo mi kadgod u
to stanje stupiti i sve one knjige stvoriti, što bi ih
potribovala pouka bunjevačka i šokačka. Neka dakle
razmatraju oni muževi, koji ma se naš duh nedopada,
i neka sude: kuda će naš siromaški puk s onim du-
hom dospiti, koji voli da dica u škuli planduju, nego
da knjige ondud uzmu, gdi ih za svoju korist nalazu. Mi
ništa drugo neželimo već da bunjevac i šokac takav os-
tane krvljom i jezikom, da se prosvietljiva svojim jezi-
kom, i košto je dosad tako i odsad u najvećoj slogi i je-
dinstvu postoji smagjarom srbijom Hrvatom, Slovakom,
Ruthenom i Rumanom. Da svi ljubimo Ugarsku domo-
vinu, čuvamo i branimo imetkom i životom njenu ustav-
nu slobodu, naravno onu : koja svakom svoje pravo pod-
jednako dili.

DOMACI POSLOVI.

Sabor je osnovo zakone koji uredjivaju lov, nasel-
bine, i obrtna preduzeća; osnove te prinesenu su u kuću
Velikaš.h da se i tamo raztresaju. U toj se broji do 600
članovah i pak je teško 50 sakupiti, da kuća bude za vi-
ćanje sposobna. U odgovoru štoga je nutarnji ministar
dao na interpelaciju g. Pavlovića novosadskog zastup-
nika, tako nam se čini kanda je ministar osićeao : da us-
tavnost nevojuje na njegovoj strani, sbog čega je i sci-
nio : da je valja oštiriim glasom naknaditi. Al kako Pest.
Lojd. misli više je strast kazala, nego što je razboritost
kanila, jerbo se nemože zatajati : da narodnosti imadu
svoje tužbe i tražbe — treba dakle zakonite izabrat i te
izpunit; jerbo nesmije misliti da bi ministar htio reći :
da posiduje sile koje bi moguće bile, opriti se i duhu
vriemena.

KUĆNI POSLOVI.

M. P. I. — U Gradcu 11. Studena. U večer oko
7 satih držali su djaci na ovdašnoj velikoj školi (sveu-
čilištu) obćeniti zbor. — Na dnevnom redu bijaše račun
dosadanjeg odbora, zarad pomoćnog društva sveučilišt-
nog i izbore u novi odbor. — Predsednik bješe pravi
Nimac, a Nemacah je bilo prisutni 243, dočim pako Slo-
vena 186; Talijani nisu došli. Prva tačka dnevnog reda
se je izvršila u najboljem redu; Kod pretresivanja druge
tačke uztade pravnik Sporčić, te u svojoj mirnoj i vrlo
besedi započeo u ime svijuh Slovenacah zahtevati, da se
bira u odbor po kurijah, da budu tude Slovenci zastu-

pani u odboru, te da ne bude kao do sada, da samo Nijemci sa novcem gospodare, koji nije samo njihov (nemački), već je delomice slovenski i talijanski, počemje, — kako se je saznalo iz računa, prošlog leta saborski odbor kranjski 30 fr. darovao; zato je pravično zahtevati, da Nijemci biraju 3, Sloveni 2, i Talijani 1 odbornika; — Ali to Nijemcima nikako nije bilo po čudi — jedan između njih savjetovao je, da se predje na dnevni red, i počem je za taj savit većina bila i to Nijemcima, tako se i zbude. — Nato upravi medik Vipavec na prisutnog rectora (ravnatelja) sveučilišta dr. Bischoffa sljedeću interpelaciju: iz razloga što je stalni odbor nimačkih djakah pravo leglo najosetljivijih zajedanjah na Slovene, neka se indji razpusti, počem se tu nikakva pravica Slovenom nedaje. Gosp. rector je besedio na dugo i široko, al' u stvari mu govor ništa vridio nije, počem je odbor Nijemcima u zvizde kovao, te tako na njihovoj strani bio, a za Slavene ništa nije htio da znađe, Slovenci su protiv tomu protest uložili, te brat Vipavec u svojem podužim govoru, koji zлата vridi, rekao je u brk Nijemcima pravu istinu, da su isti mlogu gorku pilulu progutali, stoga mu ovdje kliče-mo živio na diku i ponos vascelog slovenstva! u svojem govoru rekao je i to: kako se je prodpredsednik nemačkog odbora izrazio: „den slavischen Hunden muss man den Brotkorb höher hängen.“ — Zaista krasno znamenje „Nimačkog izobraženja“!!! t. j. tribajim boljma zategnuti pošu na vratu. Počem su Slovenci zatim uvideli, da se sa takim ljudma ništa čestitog proizvesti neda, zahtevali su, da se ovaj današnji zbor razpusti. Dugo su se Nijemci tomu protivili, ali naposljedku je ipak zahtevanje Slovenacah nadvladalo. Zatim su najpre Nijemci ostavili dvoranu, a za njima u najboljem redu izidjose iz dvorane Sloveni. — Sljedećeg dana pred veće išlaje iz kavane jedna množina slovenski djakah, pevajući sve slovenske pesme; najedanput ih napadnu nemački burši združeni sa feuerwehr-ma, pravie „feuerscheu,“ i tu se započne boj, pri kojem je mlogo ranjenih postalo, jer se Sloveni nisu tomu kolaču Nijemcima nadali, pa su bili svi neoboružani, burši su pako imali debele batine sa štiletima, te tako da policia nedodje, bilo bi mlogo mrtvih glavah; sam Bog nas je sačuvo po onim: „Audaces fortuna juvat.“

Jedan Srblijin tako je jako ranjen, da su ga morali u bolnicu odneti. — Ako slovenski djaci pri akademickom uredu svojih pravicah nedobiju, to čedu se na ministarstvo pritužiti. Sriemač.

Koprivnica 19. Studena. Zaisto ima će rado naši dragi Bunjevci i iz ovog kraja što novo čuti, a sotim više što jim baš pravi Bunjevac piše. Ima koji će reći Boze već ima nas svuda! Ja što ćemo, trbuvom za krvom.

Koprivnica (koju sam jedan put već potanje opisao u ovom listu, jednom ričom nije dobra varoš, istina na lipom mistu leži al je ne zdrava do Boga mila — mnogi ljudi još i sada vuku groznicu koju su litos uvatili a tudjinac baš iz bići je nemože. Groznici idje jako na ruku i žalosna policija, mesa pokvarena, tista (zemljičke) neizpečena a voća zelena, što je ovde prodato to je malo mista valda i u ciloj Ugarskoj. Kažu da to drugčie nemože ni biti, jel ovdie kao svuda po hrvatskoj zvaničnici su tako hrdjavo plaćani, da gore nemogu biti.

A puk! o ovom puku čisto nebi rado govorio, kuvastina svuda gmili. Ko zna da ovaj puk, ječam poide,

dok žito nepoženje a ovo, dok kukuruze neobere, onda ima sliku o koprivničkom prostim puku.

Za školom žedni kao što za ranom gladni — ali visoka vlada nedopušta tojest izpušća iz vida ovake malene stvari.

Naj bolje i tako reći samo, čivuti ovde žive. Čivuti koji su izvanredno u mnogom broju u ovom gradu svu trgovinu, sve zanatlije kao i gazdaluk u rukama imadu, daklem oni su gospodari života.

Škula, škula i opet škula!

Zvonimir.

Bač 16. Studena. — V. G. Uredniče! — Da nam jo po odlazku g. Bunjevca znatan gubitak narodnoga pokreta u dio pao, to istom sada počimamo po najbolje osetjati.

Jer je nestalo Sokratesa, koji je umeo sa svojom razboritošću upaliti vatru narodnog ponosa i kod onih, koji su se sasvim roda svoga odrekli. Naše stanje nije najželjnije, jer se narodnosti pogibel priti.

Koju motreć uvidilismo: dabi, i za nas veoma korisna bila Čitaonica, kakvu su nijemci pose sastavili prije godinu danah gdibi se mogli sakupiti, o boljku i napredku narodnoga pokreta vičati, i tako oboružani dočekati nepriatelja naše narodnosti. Dosada nas ima do 20 osoba, nu nadati se je daće za nedelju dvi dana broj ovaj se barem podvostručiti. Ova sam želio naznačiti znajući: da ću Vam istim iskru radosti doprineti.

O. Fabian Peštalić franjevac. *)

POGLED U VILAJET.

U Austrii pošlo je za rukom Knezu Auerspergu nijemce izdovoljiti, s ministrom koji su 25. Studenoga položili zakletvu u ruke Njeg. Veličanstva.

Poljaci još stoje pri vratu i čekaju šta će im dati one ruke koje sve oduzimlju Slavianom. Vele da su ono ilegalni sabori iz koji su nijemci izišli mah su i brojom zakonitim opredeljivali; al oni će biti na svaki način zakoniti, u kojima će nijemci po volji vladat jerbo slaveni neće u njih unić — to je ravno pravnost koju nijemci mire grčkim rifom a magjarski novinari je u zvizde kuju.

No da se ova može održati, poslali su gr. Beusta u London da navede Gladstona neka se sklopi trostruki savez među inglezkom — Veliko nimačkom i Austro-Ugarskom, da se prigradi onaj put po kojim bi Rus htio na iztok stupiti, gr. Andrašya i Knez Auersperg valjada će upitomit Poljake i primitće dužnost: da stražare proti Rusa ko jednoč graničari proti turčina.

Umitnost Antonelli eva nije mogla Taliane iz Rima iztiskati, da pače ovi se spore i iztiskivaju redovnike iz svojih namastira, od kojih će gdikoji zaostavit za stan fratarski generalah, jerbo se boje: da se strani katolici neumišaju buduć su oni mnoge zidjali. Kralj je 21. svečano u Rm unišao i začudjenjem razumio od poglavicalh rimskih: da se Sveti Otac u Vatikanu ograničenim smatra, kad muje kraljevska sloboda zakonom ujamčena. Španjulska se na novo zanjala. Stranke jedna drugoj protivne na vodje potvaraju izdajstvo, pouzdanje je dakle poremetjeno, koje je ministarstvo uzdržavalo; ipak kralj scini: da su jači ministari od javna mnienja te razpuštja sabor, koji se velikom nezadovoljnostju razilazi. Jid se može lahko na kraljevsku glavu izliti. Turčinu je prišapljo poklisar inglezki, da je prijateljsko rusko slično

*) Nastojte zadržat duh našeg brata Bunjevca. Ured.

pčeli, koja uz med i žalac nosi, zato se turčin iz nevjerava francusu, i staje za ledja inglezke, to bolje, barem će francesi uvidit, da je pametnie jagnje odgajat, nego vuka pitomit, pak će pravo za sirotu raju iztiravat. Rus oružava željezom obkopljene Gallie, da mu prus ne zatvori kapiu na baltanskom moru, i misli: da bi po njegov sigurnie bilo ako bi se Dania neutralnom oglasila. Jel ako Bismarck i tvrdi: da on ima bogatie dare za rusko dvore, no što bi ga austro-ugarska znala i mogla dati, ipak znade Rus, da onaj koji silom otimlje ono: što mu nećehu da dadu, neobičaje davati, već samo obećavati. Zato pokušava hoćel moći? svoje vojnike na friško u ostrojene čete unizati, ako ih i velika daljina razstavlja.

RAZNE VISTI.

— Knez Auersperg sastavio je ministarstvo u gg. Lasser, Holzgethan, Glaser, Stremayr, Banhans, Chlumecky, Unger, Poljaci nisu primili namijenjenu listnicu.

— Prusi se neuzdaju u odanost novih pokrajinah, jerbo na poštarski uredih otvaraju pisma franceska. — „Pest. Lojd“ misli da je potajni savez medju Srbom i Crnogorom, i to uz pokroviteljstvo rusko, prije je uvijek tvrdio da su obe sile razdvojene.

— Nj. Svetost Papa kani 40 Biskupah označiti. Nebi sgoreg bilo da se i katolikah u Rusii pomiluje, tu su mnoga stada bez pastira.

— Kardinal Bonaparte ostavlja stan uredovni i nastupa privatni — valjada bi rad bio da Papa ponukuje francesom bivšeg Cara.

— Thiers nezove, al će gostoljubivo primit Nj. Svetost rimpapu ako bi se iz Rima kreniti dostojao i to u tvrdjavi Pau.

— Činovnici hrvatski u oči narodne volje koja je dobila izraz po izbori saborski pokušavaju dokazat? da Hrvatski narod ima još i drugu volju, i tu sabiraju u tako zvanj unionističkoj skupštini.

— Nikojih put smo već obilježili: da u najvećoj strani Rusie pojedine familie poljodilske neimaju zemljoposida, već se zemljišta pod imenom obćine na 5—10 godinah na obiteli razdiljavaju, no Carstvo je uvidilo: da ovim načinom narod propada, i zato je ministarstvu poljodilstva naloženo: da se okolnosti iz svakog okoliša izkupe, i skroji ustroj, po kojim će se zemljišta u svakoj obćini u vjekovitu svojinu familiama izdiliti. Dali će naše obćine jednim korakom napridovat i uvidit: da zemljišta donle nikad nedobiju biljeg svojstva dok — god su razkomadana.

— Neka kažu da Asia nije izobražena, eto nam Novine doneše glas: da je Birmanski kralj iznašo kako valja trgovinu oslobodit. On je posto trgovcem i svakovrstnu trgovinu k sebi privuko. Na to je čovik uvik višt bio — kako valja iz tudjeg džepa novac izmamit, da ga u svoj utrpa.

— Misle da će se carevinsko viće 20—21. Prozinca sakupiti.

— Graja se podigla u zvaničnom krugu protiv novom veziru turskom; rekosmo nikidan da neće blage dane imat, poklem je htio da vadi iz košnice seraljske suvišni med, pčele su zle, a koga i osi napanu taj bolje da se ni rodio nije. Po turčina je jedino vrilo obogatjenja zvania

koja mu u ruke daje sirotu raju, da je guli, ko to hoće da priči turčinu, taj nemože duže kraljevati.

— Redarstvo tursko izdalo je zapovjed u Carigradu: da se kršćanin ne usudjuje o svetkovini Ramazan u nazočnosti turčina pušiti. Al ti je slobodna raju u turskoj! ženske kršćanske nisu sigurne ni na ulicah carigradski o turskih napadajih.

TRGOVINA I OBRTNOST.

Cinjenik peštanski 25. Stud. Vuna finia spiska jednostrizna 92 fr. srid. 79—82 fr. dalje g. Szögyényiepo 112—127 fr. Zichyina u Hosszu poli 100 fr. i 1/2 dukat, — prodana je. A tvorinarski prana bila je platjana 150—185 fr. dalje 200—225 fr. nadaju se još živahnijoj prodaji. — Svinji hranjenici magj. 240—320 fn. 27 1/2—29 1/2 n. izabrane 320—500 fn. 28 3/4—29 1/2 n. za iznos 30 n. — Repsa na postai željezničkoj 16 3/4 fr. — Mast sadanja 35 1/2 fr. sa sudom na kraj. god. bez suda 34 fr. — Slanina traži se 31 1/2—32 fr. varoška 33—34 fr. dimlj. 34 1/2—36 fr. — Loj 31—32 fr. — Šljive bosans. sudovi 12 3/4—13 fr. u žaku 12 1/2—13 fr. Srbs. u sudu 11 1/2 fr. — Med bio banat. 23 1/2—24 fr. žučkast 23 1/4—24 1/2 fr. slavon 22 1/2—22 3/4 fr. u satima banats. 19 1/2—20 fr. drugi 18 1/2—19 fr. — Vosak romanski 91—92 fr. bolji 95 fr. za medeničare 98 fr. — Šišarice magj. prve 13—13 1/2 fr. drug. 12 fr. treć 7 fr. — Pekmez 13 fr. druge vrsti 11 1/2—12 1/2 fr. — Diteljina crvene glavice 29 fr. boljma 32—34 fr. bio grah 5 3/4—6 fr. grašak 6 1/2—7 fr. sočivo 7 fr. — Kaša 6 1/4—6 1/2 fr. djum. maž. konapl. sime 60 fn. 3 fr. 20 n. proja 3 fr. 15—25 n. mir. mak sinj. 13 fr. modr. kast. 11 fr. orasi 12 1/2—13 fr. lišnjaci 8—8 1/2 fr. — Mandule 27—27 1/2 fr. — Paprika dobra 22—24 fr. prva 35—38 fr. u vincih 28 fr. — Neučinj. kože 3 fr. 20—30 n. jagnjeće 145—160 fr. turske 95 fr. rumanske na soljene 120 fr. po stotinu — kozie 212 fr. bosans 160 fr. golušarke 158 fr. po stotinu.

CINARANE. Pešta, 25-og Studena. Čisto žito banatsko: 81 fnt. 6 fr. 40—50 nov., 87 fnt. 7 fr. 20—25 n. tisansko, peštansko, stol.-biogr.: 81 fnt. 6 fr. 45—55 n., 87 fnt. 7 fr. 25—30 n.; — bačvansko: 83 fnt. 6 fr. 40—50 nov. 84 fnt. 6 fr. 80—90 nov. — Raž 78—79 fnt. 3 fr. 85—90 nov. — Ječam 68—70 fnt. 2 fr. 55—65 nov. — Zob 45—48 fnt. 1 fr. 95—97 nov. — Kukuruz, požunac 80 fnt. 3 fr. 90 n. — 4 fr. 5 n. — Uzimajuć fnt. polag djumr. maže.

Baja, 25-og Studen. Čisto žito: 83 fnt. 6 fr. 20 n. srid. 80 fn. 5 fr. 80 n. Napolica 78 fnt. 4 fr. 60 n. 76 fn. 4 fr. 40 n. — Raž 76 fnt. 3 fr. 80 n. srid. 75 fn. 3 fr. 70 n. — Ječam 66 fnt. 2 fr. 60 n. drug. 63 fn. 2 fr. 50 n. — Zob 45 fnt. 1 fr. 90 n. drug. 44 fn. 1 fr. 80 n. — Kukuruz 90 fnt. 3 fr. 70 nov., sve po požunac.

Visina vode dunavske.

Pešta 27-og Studena: 3' 3" nad 0.

Požun 27-og Studena: 2' 2" nad 0.

Vrine mutno.

Poruke uredništva

Žumberak: G. B. Dospilo je — B-nj. i Š-ci. — uvrsti će se. — Subatica, zemljodileu. Ovde se mora ime odkriti, takva stvar se ne iznosi bez imena prid svit. — Bač: G. Meštru vrimenom. — Vašku: J. Prispilo je.